

Утвърдил:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: **Философски**

Специалност: (код и наименование)

Ф	Ф	С	0	4	0	1	1	3
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Социология

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина

И	3	7	4
---	---	---	---

ТРУДОВА И ОРГАНИЗАЦИОННА ПСИХОЛОГИЯ

Преподавател: Гл. ас. **В. Найденова**

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	30
Обща аудиторна заетост		
Извънаудиторна заетост	Реферат	30
	Доклад/Презентация	30
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	30
Обща извънаудиторна заетост		90
ОБЩА ЗАЕТОСТ		150
Кредити аудиторна заетост		2
Кредити извънаудиторна заетост		3
ОБЩО ЕКСТ		5

№	Формиране на оценката по дисциплината	% от оценката
1.	Workshops (информационно търсене и колективно обсъждане на доклади и реферати)	30%
2.	Участие в тематични дискусии в часовете	10%
3.	Изпит	60%

Критерии на оценяване	
За оценка „Отличен“	Отлична теоретична подготовка по основните теми на курса. Задълбочени познания. Сравнения с различни автори. Демонстрация на разсъждения, собствено мнение и практически примери.
За оценка „Много добър“	Много добра теоретична подготовка по основните теми на курса. Задълбочени познания. Демонстрация на разсъждения и практически примери.
За оценка „Добър“	Теоретична подготовка с известни пропуски. Липса на достатъчна задълбоченост и практически примери.
За оценка „Среден“	Пропуски в основни понятия и постулати по темите на курса. Недостатъчна задълбоченост. Наличие на пропуски и грешки.

Анотация на учебната дисциплина:

Курсът по Трудова и организационна психология представя динамиката на процесите, които протичат в организацията и въздействат върху поведението в труда. Целта на курса е да предостави знания и умения, необходими за разбиране на детерминантите на трудовото изпълнение и за подходящото управление, промяна и развитие на организациите. Съдържанието на курса обхваща основните проблемни области на трудовата и организационната психология и е структурирано в съответствие с теоретичните и емпирични постижения в тази област. Проследява се взаимосвързаността между три основни равнища на анализ в организационното поведение: личността, групата и организацията като цяло. Подчертава се приоритетното значение на ценностите и нагласите на личността към работата, мотивацията, стреса и стратегиите за справяне, лидерството, комуникацията и разрешаването на конфликти. Анализират се факторите за групова ефективност и процеса на изграждане на екипи, както и междугруповото взаимодействие в организацията. Разглеждат се насоките в управлението на организационната култура и на промяната в организацията.

Предварителни изисквания:

Студентите трябва да имат познания по психология на личността и социална психология, както и в областта на социология на труда

Очаквани резултати:

При завършването на курса студентите:

Ще могат:

- да отчетат сложното взаимодействие между психологическите процеси в организацията;
- да анализират факторите за мотивация и различията в индивидуалното поведение;
- да анализират причините и предпоставките за организационна ефективност, свързани с човешката страна на организацията, а именно вземането на решение, разрешаването на конфликти, груповата ефективност и междугруповите отношения
- да отчетат поведението в стресиращи ситуации и особеностите на индивидуалните реакции и стратегии за справяне със стреса;

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
1	Възникване и произход на трудовата и организационната психология. Етапи и направления.	2 ч.л. + 2 ч. упр.
2	Ценности на личността и трудова дейност.	2 ч.л. + 2 ч. упр.
3	Мотивация за труд. Теории за съдържанието на мотивите за труд. Процесът на трудова мотивация	2 ч.л. + 2 ч. упр.
4.	Подходи за анализ на нагласите към труда. Включеност в работата и привързаност към организацията.	2 ч.л. + 2 ч. упр.
5.	Удовлетвореност от труда – същност, детерминанти и последствия.	2 ч.л. + 2 ч. упр.
6.	Професионален стрес. Стратегии за справяне със стреса и психическо изчерпване в работата.	2 ч.л. + 2 ч. упр.
7.	Професионален подбор – същност, етапи и критерии за провеждането му. Центрове за оценяване.	2 ч.л. + 2 ч. упр.
8.	Управление на комуникациите в организационната структура.	2 ч.л. + 2 ч. упр.
9.	Власт и влияние в организациите. Източници на власт и тактики за оказване на влияние.	2 ч.л. + 2 ч. упр.
10.	Лидерство и лидерски стилове. Социокултурни модели за лидерство	2 ч.л. + 2 ч. упр.
11.	Вземане на решение в организацията. Особенности на груповото вземане на решение	2 ч.л. + 2 ч. упр.

12.	Управление на конфликтите в организацията	2 ч.л. + 2 ч. упр.
13.	Групи и групова ефективност в организацията. Междугрупови отношения в организацията	2 ч.л. + 2 ч. упр.
14.	Организационна култура. Типове организационна култура	2 ч.л. + 2 ч. упр.
15.	Управление на организационната промяна	2 ч.л. + 2 ч. упр.

Конспект за изпит

№	Въпрос
1.	Възникване и произход на трудовата и организационната психология. Етапи и направления.
2.	Ценности на личността и трудова дейност.
3.	Мотивация за труд. Теории за съдържанието на мотивите за труд.
4.	Процесът на трудова мотивация – поставяне на цели, очаквания, социално сравнение и справедливост.
5.	Подходи за анализ на нагласите към труда
6.	Включеност в работата и привързаност към организацията.
7.	Удовлетвореност от труда – същност, детерминанти и последствия.
8.	Професионален стрес. Стратегии за справяне със стреса и психическо изчерпване в работата.
9.	Професионален подбор – същност, етапи и критерии за провеждането му. Центрове за оценяване.
10.	Кариера и кариерно развитие. Теории и възгледи за професионалния избор и кариерното развитие.
11.	Управление на комуникациите в организационната структура.
12.	Власт и влияние в организациите
13.	Лидерство и лидерски стилове. Социокултурни модели за лидерство
14.	Вземане на решение в организацията. Особенности на груповото вземане на решение
15.	Управление на конфликтите в организацията
16.	Групи и групова ефективност в организацията
17.	Междугрупови отношения в организацията
18.	Организационна култура. Типове организационна култура
19.	Управление на организационната промяна

Библиография

Основна:

- Джонев, С. (2000). Социалната организация - Теория, диагностика, консултация. София, Софи-Р. Илиева, С. (2009). Ценности и трудова мотивация, София, Университетско издателство СУ „св. Кл. Охридски“.
- Илиева, С. (2006). Организационна култура. Същност, функции и промяна. , Университетско издателство СУ „св. Кл. Охридски“.
- Илиева, С. (2006). Организационно развитие. , Университетско издателство СУ „св. Кл. Охридски“.
- Паунов, М., Паунова, Мл, Паунов, Ал (2013). Организационно поведение. София, Сиела.
- Ригио, Р. (2006). Въведение в индустриалната/организационната психология. Дилок, София,.
- Фърнъм, Е. (2012). Индивидуалните различия на работното място, София, „Изток-Запад“,

Допълнителна:

- Илиева, С. , (1998), Привързаност към организацията. Психологически анализ. София.
- Русинова, В., Руу, Р. (изд.) (1995). .Психосоциални проблеми на трудовата заетост. София, Академично издателство “Проф. Марин Дринов”,

- Радославова, М. (2001). Удовлетвореност от труда. Психични механизми на възникване и функции. Висш институт за подготовка на офицери и научно-изследователска дейност – МВР. София
- Смит, Х., Уейкли, Дж. Психология на организационното поведение, 1992.
- Тейлър, Ф Научното управление. София, 1989
- Темков, И., Попов, Х. (1987). Стрес и кризи на личността. София.
- Buchanan, D., Huczynski, A. Organizational behaviour. Prentice-Hall, 1997.
- Furnham, A. (1997). The psychology of behaviour at work. Psychology Press.
- Haslam, S.A. (2001). Psychology in organizations. The social identity approach. Sage Publications,.
- Landy, F. (1989). Psychology of work behavior. Brooks/ Cole Publishing Company.
- Leka, S., Houdmont, J. (2010). Occupational health psychology. Wiley-Blackwell.
- Lowenberg, G., Conrad, K. (1998). Current perspectives in industrial / organizational psychology. Allyn and Bacon.
- Muchinsky, P. (1999). Psychology applied to work. Wadsworth.
- Spector, P. (2003). Industrial and organizational psychology. Research and practice. John Wiley and Sons.

Дата: февруари 2013